

"De tuin gaat hiermee weer een nieuwe levensfase in"

In ere hersteld

Frankendael in de Watergraafsmeer is de enige overgebleven buitenplaats van de stad Amsterdam. Een plek waar vroeger mannen en vrouwen van hoge afkomst hun weekenden konden doorbrengen, en die vandaag de dag gebruikt wordt door alle leeftijdsgroepen om aan de stad te kunnen ontsnappen. De Régencetuin van Huize Frankendael was echter aan renovatie toe. Een opfrisbeurt, maar wel één waarbij de historie bewaard zou blijven. Aan Donkergroen de schone taak deze bijzondere plek in ere te herstellen.

Een 18e eeuws ontwerp vernieuwen

In een tijd waar duurzaamheid en circulariteit belangrijk zijn, is het best een opgave om een tuin zoals deze Régencetuin te renoveren zonder dat het historische karakter verloren gaat. Paula Vos de Wael, ontwerper bij Donkergroen, legt uit: "Voor het nieuwe ontwerp van de tuin is eerst onderzoek gedaan naar het ontwerp van de bestaande tuin. Hierbij hebben we veel ondersteuning gehad van de Gemeente Amsterdam en de Vereniging 'Vrienden van Frankendael'. Zij bleken veel historische kennis in huis te hebben en zijn zeer betrokken bij elke verandering die het park ondergaat."

Een karakteristiek ontwerp met romantische vormen, daterend uit de 18e eeuw moest

omgevormd worden naar een modernere, onderhoudsvriendelijkere tuin waarbij de karakteristieken behouden moesten blijven. Dit soort vraagstukken zijn vaak veel lastiger dan een pure renovatie, omdat afbreuk van het originele gedachtengoed op de loer ligt. In het herziene ontwerp zijn de bestaande vormen dan ook behouden gebleven, maar worden deze bekleed met een moderne vorm van beplanting en plantvakken.

Minimaal Cortenstaal

Vanuit onze nieuwe bedrijfskoers zijn wij continu kritisch op het gebruik van zo weinig mogelijk materialen om ons doel te behalen. Dit betekent dat we soms ook nieuwe ontwikkelingen met

onze leveranciers kunnen doen. Hanne Kramer, technisch ontwerper, vertelt: "Er zijn tuinen met een sierlijk karakter zoals deze, waarbij de Cortenstalen randen van de plantvakken geplaatst zijn op een Cortenstalen bodem. Echter, bij een bezoekje aan de staalleverancier kwam naar voren dat het eigenlijk helemaal niet nodig is."

In plaats van de traditionele methode is er nu gekozen voor iets dikkere Cortenstalen randen om het vormbehoud en daarmee de duurzaamheid van het materiaal te versterken. Verder zijn de Cortenstalen randen bij productie in 'stukjes gehakt', en daardoor monteerbaar als een bouw pakket. Dit beperkt zowel het logistieke deel als het restafval aanzienlijk.

Klassiek versus moderne beplanting

De vormen van de tuin worden vervolgens gevuld met een mix van klassiek en modern beplantingssortiment. In het ontwerp zijn soorten toegepast die in 1720-1740 in Frankendael werden gekweekt. Deze zijn aangevuld met een combinatie van moderne seizoensbeplanting.

"Ieder onderdeel in de tuin komt zo beter tot zijn recht"

Daarnaast zijn de bestaande zuiltaxussen hergebruikt, althans een deel ervan. Paula Vos de Wael: "In het oorspronkelijk ontwerp stonden zoveel zuiltaxussen, dat ze in zekere zin vanaf de wandelpaden het zicht op de sierlijke vormen in de tuin belemmerden. Daarom hebben wij ervoor gekozen om de bestaande zuiltaxussen enkel terug te plaatsen op de hoeken van de plantvakken. Dit geeft de tuin een ruimtelijke uitstraling en dit komt ieder onderdeel ten goede." De zuiltaxussen die niet teruggeplaatst zijn, zijn niet weggegooid maar gedoneerd aan De Nieuwe Ooster begraafplaats waar zij volledig tot hun recht komen. Een prachtig voorbeeld van duurzaam ondernemen.

In de plantvakken is de bestaande Buxus vervangen door de Japanse hulst (Ilex Crenata). Deze plantsoort is beter bestand tegen ziektes, waardoor de levensduur van de plant langer zal zijn.

Eetbare tuin

Huize Frankendael is tegenwoordig een restaurant. Daar had men de wens om kruiden uit de tuin te kunnen gebruiken zoals dit vroeger ook gebeurde. In de tuin worden daarom een twaalfal grote klassieke terracotta potten geplaatst die seizoensgebonden kruiden zullen bevatten. In deze

vorm biedt het een prachtige aanwinst op de tuin en is het beheer van de kruiden ook beter uit te voeren.

Een nieuwe levensfase

Vandaag de dag is de Régencetuin van Huize Frankendael nog steeds een zeldzame groene ruimte in de stad. Een plek vol historie. Maar ook een plek die het door de renovatie toelaat om geschiedenis te blijven schrijven. Met duurzame materialen en een waterdichte methode om vormen en beplanting te behouden tot ver in de toekomst, gaat deze tuin weer een nieuwe levensfase in. De Régencetuin is in ere hersteld.

Colofon:

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Oost.

Ontwerp en technische uitwerking: Donkergroen Ontwerp & Advies

Uitvoering: Donkergroen Amsterdam

Bezoek onze website:
donkergroen.nl

Lef en ambitie?
werkenbijdonkergroen.nl

